

De látszott is egy év múlva a madárszabadság haszna. Gyümölcstől görnyedtek a fák évről-évre mind jobban. Az erdei fák és a töméntelen makk hatalmas összeget jövedelmez évről-évre, miből az utcza kikövezve, kivilágítva, az iskola felszerelve lett már s a koldulás eltiltatott, mert minden szegény a község által el van látva a szükségeseikkel.

A kertekben aszalók állanak s ősszel aszalás és lekvárfőzés mellett az értelmes nép boldogságtól ragyogó arczezal mesél a multról, mint álomról s a jövő elé bizalommal néz.

A jó öreg lelkész rég aluszsza örök álmát a temető ölén. Helyét tetterős ifju ember foglalta el, telve nemes ambícióval, s kezét fogva a tanítóval s gondnokkal, haladnak a czél felé, mely folytonos nemesbülés, erkölcsi és anyagi siker s általános művelődés. Egy magaslaton Széchenyinek márványoszlopot emeltek, rajta a felirat: «Nem volt, de lesz.»

III. A középtanodák pályázatai.

Nemcsak a tanítókat és tanítónőket és velők a felserdülő nép ifjúságát akarjuk az állatvédés eszmének megnyerni, hanem egy lépéssel tovább akarunk menni, mint Németországnak egyletei, melyek csak a népiskolai ifjúság megnyerésére törekszenek. Ők ugyanis olcsón, 5 fillérért, kis 16-od réltű naptárakat adnak ki, sőt ingyen osztogatják, azok segítségével a serdülő fiatalságot nyerik meg. Mi egy lépéssel tovább haladunk, nem elégszünk meg a köznéppel, azt is mindenesetre, de okvetlen szükséges, hogy a középosztályt, mely minden rendezett államban a törzsöt, az erőt, a hatalmat képezi, nyerjük meg a humanitásnak, az állatvédelemnek.

Ennek foytán a középtanodákra: a főgymnasiumok és főreáltanodákra irtunk ki pályázatot. Az «Önképző-körökbe» új eszmét akarunk bevinni, a látkörüket szélesbiteni és ismereteiket a humanizmus terén öregbiteni.

Első évben 1893-ban a budapesti összes állami, felekezetű és községi főreáltanodák és főgymnasiumok részére irtunk ki pályázatot.

A budapesti középtanodák mindnyájan vettek részt a pályázaton. Némely önképzőkör nemcsak a pályadíjat nyert munkálatot, hanem a dicsérettek is beküldötte. Ezt nagyon helyesen tették.

A következő évben — 1894-ben — 20 vidéki középtanoda önképzőkörének küldöttünk 5—5 forintot egy állatvédelmi czikk megírására. A 20 középtanoda következő volt:

A kaposvári, pancsovai és zombori állami főgymnasiumok.
A löcsei, nagyvárad, soproni, szegedi áll. főreáltanodák.

Az aradi, nagykanizsai, kassai, pécsi, szombathelyi, márm.-szigeti és ungvári róm. kath. főgymnasiumok.

A debreczeni, miskolci és sárospataki collegiumok.

Az eperjesi és pozsonyi ágost. evang. lyceumok

A szabadkai községi főgymnasium.

A budapesti intézetek legjava munkálatai az «Állatok Öre» 1893. évi 4. számában, a vidéki intézetek munkálatai az «Állatok Öre» 1894. évi 4. számú füzetében jelentek meg. A megkésített dolgozatokat most közöljük és pedig a helységnevek betürendjé szerint.

Arad. Kir. kath. főgymnasium önképzőköre részéről: *Indokolható-e az emberek ellenszenve a hullók és kételttűek iránt?*

Budapest. II. ker. állami főreáltanoda: *Néhány vonás az állatokról.* Eichhardt Frigyesről.

Budapest. IV. ker. községi főreáltanoda önképzőköre: *Ne bántsál az állatot.* Költemény. Kliczpera Jánostól.

Budapest. V. ker. kir. kath. főgymnasium önképző köre: *Hűség,* Göde Jenőtől.

Budapest. VIII. ker. községi főreáltanoda: *As eskü története.* Fischer Arthurtól. Megjelent az 1896. évi naptárban.

Budapest. Református főgymnasium: *A falu bolondja.* Elbeszélés. Erdélyi Lajostól. Megjelent az 1896. évi naptárban. Tévesen a kör titkára, Gaspár Arthur neve alatt közöltetett.

Debreczen. Református Collegium dolgozata: *A kis radász.* Tar Zoltántól. Megjelent a 1896. Naptárban.

Kassa. Róm. kath. főgymnasium dolgozata: *Az állatvédelem.* Kosztká Imrétől. Megjelent az 1896. évi képes naptárban.

Lőcse. Állami főreáltanoda dolgozata: *Egy embergyűlölő naplójából.* Geyer Vilmostól. Megjelent az 1896. évi képes naptárban.

Miskolcz. Ref. főgymn. önképző köre: *A csóka.* Gyarmathy Józseftől.

Pancsova. Állami főgymn. dolgozata: *A tánczó nő medve.* Schulz Józseftől. Megjelent az 1896. évi képes naptárban.

Pécs. Róm. kath. ciszterzita főgymnasium: *A hűség,* írta Fischer Béla.

Pozsony. Ágost. evang. Lyceum dolgozata: *Ne bántsál a madarat.* Költemény. Schöpffin Gézától. Megjelent az 1896. évi naptárban.

Szabadka. Községi főgymnasium: *Az állatvédelemről.* Klein Izsáktól.

Szeged. Állami főreáltanoda: *Hektor.* Rauschenberger Ferencztől.

Sopron. Állami főreáltanoda: *A kedves ember.* Ullrich Nándortól.

Ungvár. Róm. kath. főgymnasium: *A csalogány románcza.* Költemény Csűrös Ferencztől. Megjelent az «Ör»-ben.

Zombor. Állami főgymnasium: *Az állatvédelem fontossága és szükségé.* Falcziona Lászlótól.